

8. Delovni list

ENHARMONIČNO PRETOLMAČENJE in ENHARMONIČNA MODULACIJA

Prehod iz ene tonalitete v drugo je z uporabo enharmonije možen na dva načina: z **enharmoničnim pretolmačenjem** in z **enharmonično modulacijo**. V prvem primeru gre za enharmonično spremembo vseh tonov akorda – rezultat ni prava modulacija, gre zgolj za spremembo v zapisovanju zaradi poenostavitve le-tega (iz tonalitete z višaji v tonaliteto z nižaji ali obratno), ki ga poslušalec slušno ne more zaznati (Fis – Ges, as – gis ipd.). Pri enharmonični modulaciji v pravem pomenu besede pride do enharmonične spremembe **enega ali več, ne pa vseh** tonov akorda. Gre za modulacijo s **skupnim akordom**, kar pomeni, da vsi toni, tako tisti, ki se enharmonično pretolmačijo, kot tudi tisti, ki se ne – (ob)ležijo. Pri zapisovanju ločimo t.i. očitno in t.i. zakrito enharmonijo. Pri prvi – za šolsko in teoretično rabo zapišemo oba tona, izhodiščnega in njegovo enharmonično zamenjavo, v ta namen razdelimo celotno trajanje tona v dva dela; pri slednji, ki je značilna v praktični uporabi, pa je skupni – modulacijski akord zapisan v izhodiščni ali (pogosteje in boljše) že v dobljeni tonaliteti.

1. primer - očitna in zakrita enharmonija

g: t   vii°   g: t   vii°   g: t   vii°
           e: vii°   t   e: vii°   t   e: vii°   t

Enharmonična modulacija nastopa predvsem z naslednjimi akordi:

- z zvečanim trozvokom
- z zmanjšanim četverzvokom
- s spremembo D7 v zvečani kvintsektakord (nemški akord) ali v dvakrat zvečani terckvartakord (francosko-nemški akord) oz. obratno
- s spremembo nepopolnega D7 v zvečani sekstakord (italijanski akord) ali obratno
- z zvečanim terckvartakordom (francoskim akordom)

Zgledi:

~ analizirajte primere, vpišite funkcijske in generalbasne označbe

1. enharmonična modulacija s pomočjo zvečanega trozvoka**2. B. Smetana:** *Uvertura k operi Prodana nevesta*

A musical score in 2/4 time, key of B-flat major. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a series of chords: B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), and then a modulation to D major (D, F#, A) and D major (D, F#, A). The bass staff contains a series of chords: B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), and then a modulation to D major (D, F#, A) and D major (D, F#, A). The modulation is achieved by reinterpreting the augmented triad Bb-D-F as D-F#-A.

3. F. Schubert: *Sonata za klavir v A duru, Op. 120*

A musical score in 3/4 time, key of A major. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a series of chords: A major (A, C#, E), A major (A, C#, E), A major (A, C#, E), and then a modulation to C major (C, E, G). The bass staff contains a series of chords: A major (A, C#, E), A major (A, C#, E), A major (A, C#, E), and then a modulation to C major (C, E, G). The modulation is achieved by reinterpreting the diminished tetrad A-C#-E-G as C-E-G-A.

2. enharmonična modulacija s pomočjo zmanjšanega četverozičnika**4. L. van Beethoven:** *Sonata za klavir Op. 13, 1. st., t. 133-136*

Tempo I

A musical score in 3/4 time, key of B-flat major. The score consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains a series of chords: B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), and then a modulation to D major (D, F#, A). The bass staff contains a series of chords: B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), B-flat major (Bb, D, F), and then a modulation to D major (D, F#, A). The modulation is achieved by reinterpreting the diminished tetrad Bb-D-F-A as D-F#-A-Bb.

fp *fp* *p* *decresc.* *pp*

5. W. A. Mozart: *Rekviem, K 626 (Confutatis)*

The image shows two systems of musical notation for the piano accompaniment of Mozart's Requiem, Confutatis. The first system is in C major, and the second system is in B-flat major. The notation includes treble and bass staves with various chords and melodic lines, demonstrating an enharmonic modulation.

3. enharmonična modulacija s spremembo D7 v zvečani kvintsextakord (nemški akord) /ali v dvakrat zvečani terckvartakord (francosko-nemški akord)/ in obratno ter s spremembo zvečanega sextakorda (italijanskega akorda) v nepopolni D7 /in obratno/

6. W. A. Mozart: *Sonata za klavir v a molu, K. 310*

The image shows a musical score for Mozart's Sonata for Piano in A minor, K. 310. It features a piano accompaniment with a complex melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The notation includes treble and bass staves with various chords and melodic lines.

7. W. A. Mozart: *Don Giovanni (Sextet, št. 21)*

The image shows a musical score for Mozart's Don Giovanni, Sextet, No. 21. It features a piano accompaniment with a complex melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The notation includes treble and bass staves with various chords and melodic lines.

8. L. van Beethoven: *Godalni kvartet, Op. 18, št. 2*

Allegro molto quasi presto

Vaji:

Š (5)

1.

2.